

Ajuntament
de Sant Quirze
del Vallès

POUM SANT QUIRZE DEL VALLÈS. Preàmbul al programa de Participació Ciutadana.

1- IMPORTÀNCIA DE DISPOSAR D'UN BON PLANEJAMENT URBANÍSTIC

El planejament urbanístic d'un municipi – entès com la conjunció de multitud d'aspectes que responen a paràmetres d'ordenació, socials, econòmics, mediambientals, etc. – esdevé, en definitiva, un full de ruta pel disseny (redisseny) d'una realitat geogràfica i humana.

Dit d'una altra forma: el planejament urbanístic de qualsevol municipi acabarà definint no tan sols l'aspecte físic d'aquest, sinó també moltes altres característiques del poble o ciutat motiu de planificació. Així doncs, i al marge de la història i referents ancestrals pels que hom coneix un racó del territori, el planejament urbanístic que s'acabi aplicant sobre aquest marcarà de forma definitiva el seu futur més o menys immediat, i per tant la vida dels seus habitants.

En el planejament urbanístic es fixen objectius i paràmetres tant importants com són el sostre poblacional del municipi, la tipologia de construccions, els usos als que destinarem els diferents àmbits de sòl (residencial, industrial, dotacional ...), la preservació dels espais naturals dels que gaudim, l'ordenació d'eixos de relació i negoci, la potencialitat de prestació de serveis públics, etc, etc...

Cal doncs, en un exercici de responsabilitat col·lectiva com a poble, prendre consciència que l'empresa que Sant Quirze inicia amb la redacció d'aquest POUM – en la que hem de participar tots i totes – esdevé cabdal pel nostre futur com a poble. Totes i tots els que participem en la configuració del nou planejament urbanístic hem d'assumir, amb responsabilitat, que estem dibuixant el poble del futur.

2- LA NOSTRA FORÇA PER FER UN BON PLANEJAMENT URBANÍSTIC

L'actual marc jurídic, Llei d'Urbanisme de Catalunya (LUC), estableix implícitament que els ajuntaments són l'administració pública bàsica on recau l'exercici de planejament urbanístic (article 14.2 de la LUC 1/2010)

Els municipis i les comarques, sota els principis d'autonomia per a la gestió dels interessos respectius, de proporcionalitat i de subsidiarietat, exerceixen llurs competències urbanístiques en els termes determinats per la legislació de règim local i per aquesta Llei. La competència urbanística dels ajuntaments comprèn totes les facultats de naturalesa local que no hagin estat expressament atribuïdes per aquesta Llei a altres organismes.

Segons aquest marc normatiu, els anomenats Plans d'Ordenació Urbanística Municipal (POUM) són la figura primària i autònoma de planejament urbanístic (article 55.1 LUC)

1. La planificació urbanística del territori es porta a terme mitjançant el planejament urbanístic general, que és integrat pels plans directores urbanístics, pels plans d'ordenació urbanística municipal i per les normes de planejament urbanístic. Els programes d'actuació urbanística municipal són també part del planejament urbanístic general i el complementen.

Finalment, la pròpia LUC, en els seus articles 57 i 58, desenvolupa i recull les competències pròpies dels municipis per redactar i aprovar els seus respectius POUM. Per tant i en resum, tenim atribuïda per llei la competència del planejament urbanístic de Sant Quirze.

3- D'ON VENIM PEL QUE FA AL NOSTRE PLANEJAMENT URBANÍSTIC

Actualment, el nostre planejament urbanístic vigent té com marc normatiu el Pla General Urbanístic (antiga forma de denominar el POUM) aprovat per l'Ajuntament a l'any 2000. Per entendre'ns, i en gran mesura, el Sant Quirze que avui coneixem (amb les seves virtuts i les seves mancances) és conseqüència directa d'aquell POUM.

Qualsevol Pla General, per obligatorietat legal, té un temps orientatiu de vigència o, si es prefereix, una recomanació de revisió passat un determinat temps. La pròpia LUC en el seu article 93.1 diu *Els plans d'ordenació urbanística municipal són objecte de revisió en complir-se el termini que s'hi fixa o en produir-se les circumstàncies que a aquest fi s'hi especifiquen.*

Així doncs, la validesa prevista en el POUM de l'any 2000 era de vuit anys i per tant aquest és més que recomanable (per obvia temporalitat) la seva revisió.

Però, fixem-nos que la LUC també diu "*o en produir-se circumstàncies...*". I aquí cal accentuar precisament la necessitat de redactar un nou POUM. Efectivament, en els darrers deu anys, un cop sobrepassada la vigència temporal prevista del POUM de l'any 2000, s'han produït diferents esdeveniments i s'han creat nous escenaris que deixen sense vigència útil i efectiva el planejament urbanístic actual. Entre aquests nous escenaris, demandes i esdeveniments en podríem destacar molts. De fet, estem convençuts que tots i totes les veïnes de Sant Quirze en podríem posar uns quants damunt la taula. Però deixeu que n'esmentem alguns en els que creiem coincidirem tots :

- La crisi econòmica i immobiliària ha deixat obsoletes les previsions de creixement urbanístic de Sant Quirze. Aquest fet ens genera noves oportunitats de considerar altres apostes pel que fa al planejament de sòl residencial.
- S'han produït determinades demandes de sectors privats, de prou abast i repercussió socioeconòmica, que comporten un debat ampli, transparent i plural.
- Hem d'acabar de configurar, ordenar i preservar (perquè el planejament vigent de l'any 2000 ho deixava preocupantment en precari) els nostres espais naturals.
- Resoldre, mitjançant la concreció dels instruments adients, aspectes d'aprofitament públic d'espais del poble que van quedar pendents a l'any 2000.
- Repatrimonialitzar el municipi amb els recursos i possibilitats que la revisió ens permet.
- El desenvolupament de les mesures necessàries per cronificar i afrontar l'execució del nostre potencial en la generació d'habitatge públic accessible.

Cal dir, més que res amb voluntat de saber on ens trobem i de fe històrica, que en els darrers anys els equips de govern municipal han intentat resoldre mitjançant modificacions urbanístiques puntuals alguns temes relacionats amb aquests aspectes esmentats. Però, des de l'equip de govern actual, volem manifestar que tots aquests temes són de prou abast, complexitat i sensibilitat social, alhora que ens afecta prou a tots i a totes, com per posar les eines i canals de participació suficients per poder-hi dir tots la nostra. En resum, afrontar la necessària revisió del POUM.

Ajuntament
de Sant Quirze
del Vallès

4- UNA ÀMPLIA I NECESSÀRIA PARTICIPACIÓ EN EL DISSENY DEL NOSTRE PLANEJAMENT URBANÍSTIC.

En principi, la pròpia LUC garanteix i regula el dret a la participació de la ciutadania en el planejament i gestió urbanística. En el seu article 8.1, diu

Es garanteixen i s'han de fomentar els drets d'iniciativa, d'informació i de participació de la ciutadania en els processos urbanístics de planejament i de gestió.

Més concretament, pel que fa a la pròpia redacció d'un POUM diu en el seu article 59 que la formulació del POUM ha d'incloure entre la seva documentació:

El programa de participació ciutadana que l'ajuntament hagi aplicat al llarg del procés de formulació i tramitació del pla per a garantir l'efectivitat dels drets reconeguts per l'article 8.

Però, a banda del que fixa la llei, hem de tenir clars tots i totes, representants públics municipals, tècnics redactors, veïns i veïnes, entitats veïnals, associacions culturals, esportives o socials i altres sectors o persones interessades, que de la nostra participació depèn en gran mesura una tasca de la que tots ens sentim orgullosos durant molt temps.

Ajuntament
de Sant Quirze
del Vallès

POUM SANT QUIRZE DEL VALLÉS. Programa de Participació.

Equip redactor

JORNETLLOPPASTOR
ARQUITECTES

Col·laboradors

**Ajuntament
de Sant Quirze
del Vallès**

1

Programa participació POUM. Sant Quirze del Vallès

INDEX

Justificació i Objectius	p.3
Normativa aplicable	p.3
Estructura de participació	p.4
Accions	p.5
Cronograma del procés	p.6
Avanç del POUM	
Aprovació inicial del POUM	
Seguiment a la redacció del POUM	
Comunicació	p.7

Justificació i objectius

El present Programa de Participació és l'element on s'exposen tots els aspectes relatius a la participació que ha d'acompanyar, necessàriament, la redacció d'un instrument de la importància del POUM. Serà per tant el document de referència on trobar la filosofia de l'actuació participativa i les eines i formes de participar que done el procés.

En aquest sentit es pretén que els resultats del procés siguin una guia i un conjunt d'informació generada de forma col·laborativa, que facilite la redacció de l'instrument de l'avanç en coherència amb la visió percebuda de l'habitant i les necessitats socials expressades, però també es vol que el procés pugui socialitzar la visió tècnica i difondre certs aspectes de la redacció del POUM.

Els objectius que centren el procés, per tant, són:

- Difondre el procés de redacció del POUM per facilitar-ne el coneixement i interès des habitants de Sant Quirze.
- Implicar a la xarxa social, entitats, organitzacions formals i informals, associacions... en el procés del planejament i la definició de les seves premisses.
- Definir accions i convocatòries que permeten arribar també a individus i veïnat no associat.
- Establir canals de diàleg amb l'administració local per garantir uns resultats compartits i aplicables.
- Generar un anàlisi compartit entre tots els agents implicats en base a problemàtiques comunes.
- Definir unes línies estratègiques de proposta que guien el procés de redacció del POUM.

Normativa aplicable

La regulació urbanística catalana posa èmfasi en la necessitat que el planejament sigui capaç d'implicar a la ciutadania en els processos de redacció. En aquest sentit s'aposta per a fer arribar la informació a tots aquells actors a qui afecta, i per a establir mecanismes per tal que puguin participar-hi.

Els documents que ho regulen són, per una banda, *el Decret Legislatiu 1/2010 del 3 d'agost, a través del qual s'aprova la Llei d'Urbanisme i les modificacions introduïdes per la Llei 3/2012, i per l'altra el Decret 305/2006 de 18 de Juliol pel qual s'aprova el Reglament de la Llei d'Urbanisme.*

El Decret 1/2010, en l'Article 8. Publicitat i participació en els processos de planejament i de gestió urbanístics, estableix entre altres coses, que “es garanteixen i s'han de fomentar els drets d'iniciativa, d'informació i de participació de la ciutadania en els processos urbanístics de planejament i de gestió.”

En l'Article 59 d'aquest mateix Decret, i per tal de garantir els objectius que es plantegen a l'Article 8, s'esmenta l'obligatorietat d'incloure el Programa de Participació Ciutadana en la memòria descriptiva i justificativa d'un POUM.

El Decret 305/2006, recull en l'Article 22 que ”el Programa de Participació Ciutadana expressa les mesures i actuacions previstes per tal de facilitar tant la divulgació i la comprensió dels objectius i del contingut dels treballs de planejament, com la formulació d'al·legacions, suggeriments o propostes alternatives en el marc del tràmit d'informació pública” i especifica les fases i continguts als que fa referència.

L'Article 105, per altra banda, estableix l'obligatorietat d'aprovar el programa de participació ciutadana, el cas de la formulació o revisió del POUM.

Estructura participativa

Metodològicament el procés que es presenta s'insereix en la investigació acció-participativa, pel que proposem una estructura que facilite el diàleg i l'aparició de línies de discurs que acumulen coneixement relatiu a l'objecte del procés i que siguin la base de les accions que es succeeixen en el temps.

Aquesta estructura pretén arribar als següents agents:

- Administració local: tècnics i polítics de les àrees implicades en el procés del POUM.
- Entitats:
 - Sectorials mitjançant els consells existents o altres eines d'implicació municipal.
 - Territorials mitjançant associacions formals i informals de veïns i veïnes o altres estructures que puguin representar els territoris. En cas de no existir es tractarà de vincular al veïnat general.
- Com a norma general, es definiran accions que arriben a tota la ciutadania incloent la no associada, amb especial atenció als que puguin ser informants clau.

Durant el procés es conformarà un grup motor que establirà la representació de les entitats i informants clau i serà el nexa d'unió i altaveu de les convocatòries i de la difusió del procés i els seus resultats. Serà el grup amb el que realitzar les primeres accions per aterrar el procés i extraure les primeres línies de discurs.

De tota aquesta xarxa d'agents es conformaran les eines de seguiment, que assoliran la forma de Comissions:

- Comissió de coordinació del POUM: composta pels tècnics municipals implicats.
- Comissió de direcció del POUM: composta per l'equip de govern.
- Comissió informativa especial del POUM: composta per l'alcaldia i els portaveus del grups representats al ple municipal.
- Comissió de seguiment social: serà la forma que prenga el grup motor en la seva evolució durant el procés i que donarà continuïtat als resultats del procés participatiu en la fase de redacció.

Aquestes comissions es conformaran com a últim pas del procés participatiu, però el seu desenvolupament i continuïtat dependran de la forma en que se les implique al procés de redacció.

Accions

Donat el tipus d'agents als que volem arribar, com hem dit, administració, entitats i individus no associats, definim la següent tipologia d'activitats:

- Obertes: seran aquelles a les que es pot accedir sense cap restricció i garantiran la difusió i informació del procés, per tant seran el punt central de la transparència.
- Obertes amb reserva de plaça: aquestes seran accions també obertes, però per temes de les tècniques a aplicar i aforament dels espais, l'accés es limitarà a un nombre concret de places. Aquestes places es repartiran entre els representants d'entitats i una convocatòria oberta a tots els habitants, que deuran reservar la seva plaça mitjançant algun sistema pre-establert, com ara correu electrònic, espai web o telèfon.

- **Restringides:** son accions a les que s'accedeix per convocatòria tancada, és convoca de manera intencional a grups reduïts per tècniques qualitatives molt concretes.

Dintre d'aquestes tipologies definim les següents accions:

Obertes

- **Presentacions públiques:** espais en els que compartir les premisses del procés i els seus avanços i despertar l'interès dels participants.
- **Accions en espai públic:** aquestes suposen el desenvolupament, tant de tècniques de recollida d'opinions com de difusió del procés, en espais oberts i de pas per a que puguin involucrar el major nombre i diversitat de participants possible.
- **Oficina Tècnica del POUM:** aquesta oficina estarà oberta durant la redacció del POUM com a servei tècnic, però en determinats moments donarà suport al procés de participació a nivel de ser espai de consulta.

Obertes amb reserva

- **Tallers:** aquestos seran espais de treball i més definits metodològicament, pel que limitem l'aforament. Tindrem tallers d'anàlisi i proposta als que construirem tant el diagnòstic com les estratègies per l'avanç del POUM.

El desenvolupament del procés i els resultats acumulats d'accions prèvies ens definiran les tècniques a aplicar a les accions obertes.

Restringides

- **Entrevistes grupals:** seran les accions inicials amb les que obtindrem les primeres impressions del procés, es realitzaran amb el grup motor i representants municipals, tant tècnics com polítics.
- **Comissions:** aquestes seran, com hem dit, l'element central del seguiment del procés i formaran part representants concrets que donen viabilitat i legitimitat a les decisions que es prenguen.

Cada una d'aquestes accions tindrà una convocatòria concreta per dirigir-se a la població que potencialment es vol implicar. Cada un d'aquestos tipus de convocatòria definirà els suports necessaris en funció de les necessitats del procés, podrien ser la web municipal, cartells, correus electrònics i telefonades. Tots aquestos suports contaràn amb l'assessorament de l'equip de participació per al seu disseny, però hauran de ser coordinats pel propi Ajuntament.

Cronograma

El procés participatiu es desenvoluparà en les següents etapes, fases i dates aproximades:

ETAPA 1: Avanç del POUM

- 1 Fase inicial: definició de les convocatòries tipus i suports de comunicació per a accions obertes, realització de l'anàlisi de la xarxa d'entitats, conformació del grup motor, presentació pública i redacció del Programa de Participació.
- 2 Fase anàlisi: realització de les entrevistes grupals als 3 sectors d'agents esmentats (polítics, tècnics i entitats del Grup Motor), informe preliminar.
- 3 Fase tallers: disseny i execució dels tallers d'anàlisi i proposta i les accions a espai públic, informe preliminar.
- 4 Fase de conclusions i seguiment: constitució de les diferents comissions en base als resultats del procés i la seva validació, presentació pública de resultats i redacció de la memòria participativa.

Acabades aquestes fases i redactat l'avanç del POUM, aquest passarà al *període d'exposició pública* durant el que es podran presentar suggeriments per escrit a l'Ajuntament.

- Continuïtat del seguiment: es convocarà a les comissions creades durant el procés participatiu per garantir que la redacció del POUM conta amb els criteris establerts pels resultats del procés i per avaluar els avanços. La forma en que es realitzarà aquesta convocatòria i el seu funcionament es determinarà a la constitució de les comissions i es desenvoluparà a les etapes posteriors que ara indiquem. Totes aquestes fases es desenvoluparan després de gener de 2018 i contaràn amb els calendaris administratius d'exposició pública i al·legacions als documents generats.

ETAPA 2: Aprovació inicial del POUM

Aquesta fase començarà un cop s'hagi presentat el document de l'Avanç, i culminarà amb l'aprovació inicial del POUM. El principal objectiu d'aquesta fase és el d'informar a la ciutadania del contingut del document del POUM en base a la feina feta fins al moment.

Es podran generar tots aquells espais de debat i participació que es creguin oportuns, el present document indica els relatius a les comissions definides al procés d'avanç del POUM, però es podrà convocar tant exposicions com debats públics que facen arribar a la ciutadania els continguts del POUM. L'exposició al públic dels treballs de l'aprovació inicial serà, com a mínim, de 45 dies. En aquest període es podran presentar també propostes i al·legacions al procediment administratiu.

ETAPA 3: Seguiment a la redacció del POUM

Durant les fases de l'Aprovació provisional i l'Aprovació definitiva, la participació de la ciutadania tindrà una intensitat inferior, malgrat això, seguiran existint espais que permetin fer el seguiment del desenvolupament de la redacció del POUM, i dels possibles canvis fruit de la tramitació.

L'eina bàsica a aquest moment continuaran sent les comissions creades, però puntualment es podran realitzar sessions informatives presencials per a resoldre dubtes i informar de l'estat del procés.

En aquesta fase no es preveuen actes de participació presencial més enllà dels actes informatius de presentació del POUM que pugui convocar l'Ajuntament juntament amb l'equip redactor.

Es publicarà, a través de la web del POUM, tota la documentació corresponent a cada una de les versions aprovades (provisional, definitiva i, si escau, text refós) per tal que aquesta pugui ser accessible i consultable per la ciutadania. Així mateix, es publicaran a la web i es donarà difusió dels informes de resposta a les al·legacions i de resposta a les administracions consultades així com d'un informe de síntesi de les principals modificacions introduïdes al POUM des de la seva aprovació inicial.

Comunicació

Part dels objectius del procés hem dit que suposen la difusió i implicació dels ciutadans, per tant, part del procés de participació implica la col·laboració en les següents tasques de comunicació:

- Rodes de premsa i presentacions públiques.
- Redacció de notes de premsa sobre el procés i accions que desenvolupe.

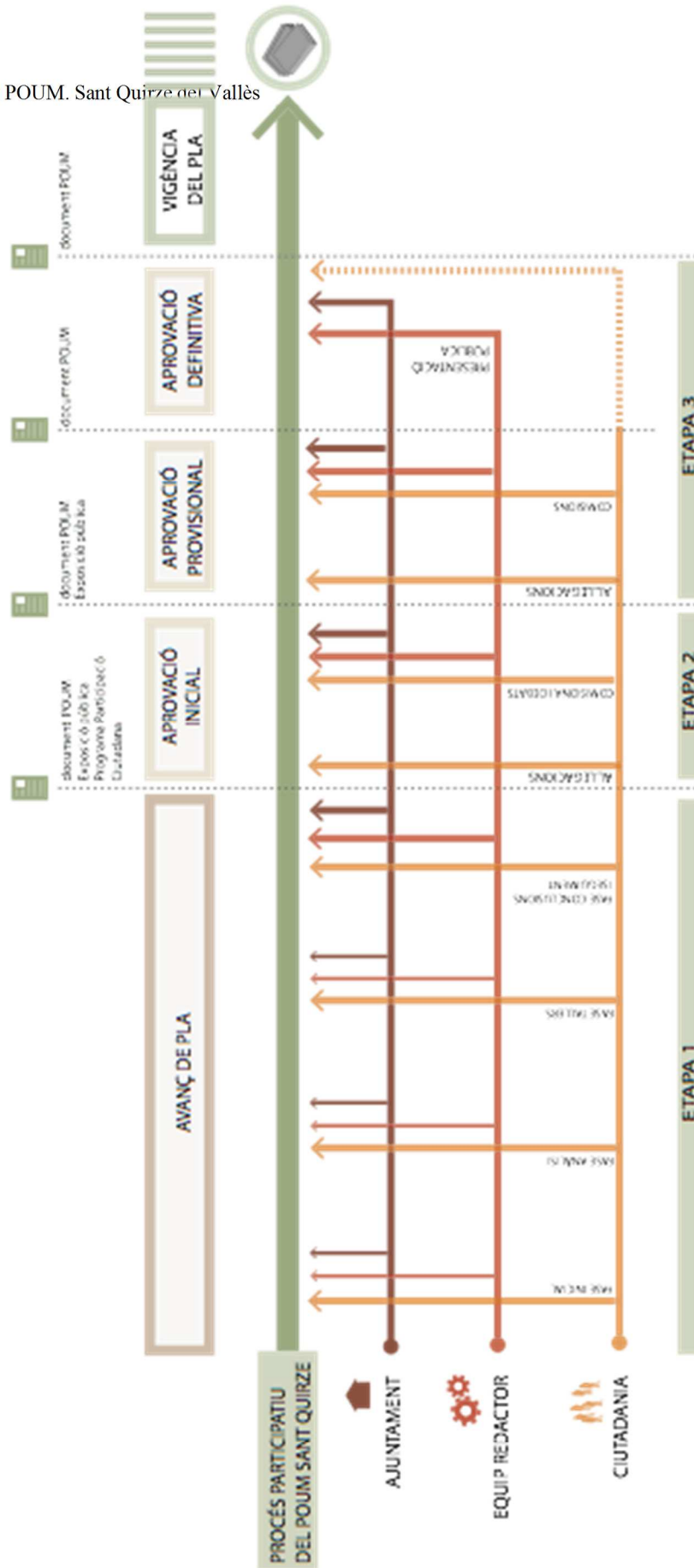
Ajuntament
de Sant Quirze
del Vallès

8

Programa participació POUM. Sant Quirze del Vallès

- Redacció de continguts per entorns digitals, cartells, díptics i altres suports de comunicació que s'acorden.

Cada fase del procés activarà unes eines concretes de comunicació. Presentem a continuació un diagrama resum del procés.

**POUM SANT QUIRZE DEL
VALLÉS. Programa de
Participació.**

**Ajuntament
de Sant Quirze
del Vallès**